

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

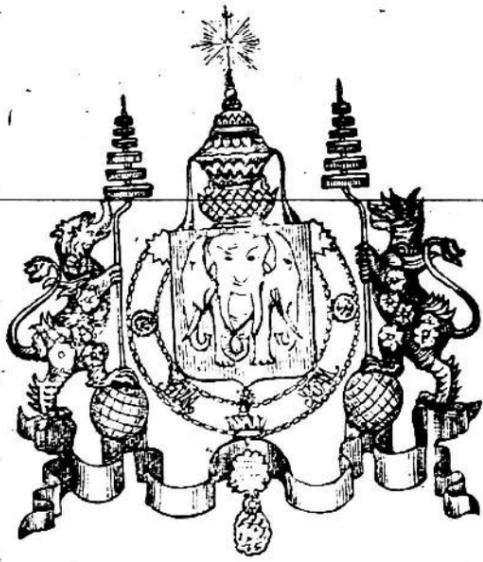
Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries
Scan Date: January 19, 2010
Identifier: nf-t-000002-n1

ข่าว ใน กรุง เทพ

ข่าว ไทโรเลข นอก

เล่ม ๒ แผ่น ๑ วัน พุธ เดือน ๙ ขึ้น ๕ ค่ำ ปี มะแม เบญจศก ๑๒๔๕

๑ ข่าว ใน กรุง เทพ ราช

เสด็จ ไป เกาะ บาง ปะอิน

๑ ผนวัน อาทิตย เดือน แปด แรม สาม ค่ำ เวลา เข้า สอง โมง เสด สมเด็จพระเจ้า กรุง สยาม ทรง เวื่อ พระที่นั่ง กลไฟ เวลาตรี เสด็จ พระราชดำเนิน โดย ทาง ซลมารค ขึ้น ไป ประภาษ พระราช วัง บาง ปะอิน ประทับ แรม อยู่ สิบ ราตรี แล้ว เสด็จ พระราช ดำเนิน กลับ ถึง กรุง เทพ ผนวัน พุธ เดือน แปด แรม สิบ สาม ค่ำ ปี มะแม เบญจศก ราช

ราชทูต สยาม ไป อยู่ กรุง อังคฤษ

๑ สมเด็จพระเจ้า กรุง สยาม ทรง พระ กรณา โปรดเกล้าฯ ให้ เจ้า นาย ชุนนาง เป็น ราชทูต นทูต เสด็จ พระราช สารา ออก ไป ถวาย สมเด็จพระเจ้า นาง กวิน วิจิตรเทเวศ บรม มหา ราชินี พระเจ้า แผ่นดิน อังคฤษ เพื่อ เป็น การ เจริญ ทาง พระราชไมตรี แล้ว โปรดเกล้าฯ ให้ ทูต นทูต พวก ที่ จะ ออก ไป คราว นี้ เป็น ข้าง หลวงใหญ่ คือ กงซูล สยาม อยู่ ใน กรุง ลันตัน สำหรับ ราชการ ใน กรุง สยาม ราชทูต ที่ จะ ได้ ออก ไป กรุง ลันตัน คราว นี้ นั้น คือ พระเจ้า น้อง ยาเธอ พระองค์ เจ้า ปฤษฎางค์ ภูนิหาร กรมหมื่น นเรศ วรฤทธิ์ พระชนม ๒๘ พรรษา เป็น พระเจ้า ลูก เธอ ที่ ๑๗ ใน พระบาท สมเด็จพระ จอมเกล้า เจ้า อยู่ หัว ๑ พระเจ้า น้อง ยาเธอ พระองค์ เจ้า โสณมัตถเทย พระ ชนม ๒๓ พรรษา เป็น พระเจ้า ลูก เธอ ที่ ๑๒ ใน พระบาท สมเด็จพระ จอมเกล้า เจ้า อยู่ หัว ๑ พระยา คำรงค์ ราช พลชั้น ๑ ผู้ว่า ราชการ เมือง นคร เขื่อน ชันช (ชื่อ เต็ม นกแก้ว) หลวง จิเสศ สาลี กรมการ กรุง เก้า (ชื่อ เต็ม นก) นาย สอาด สิบสองพันนาท ใน กรม

ทหาร ราชวัลลพ ๓ นาย ต่วน ๓ แล พนักงาน คน ใช้ อีก หลาย คน แล้ว โปรดเกล้าฯ พระราช ทาน พระ สุพรรณบัตร เลื่อน ยศ หม่อม เจ้า ปฤษฎางค์ เป็น พระ องค์ เจ้า แล้ว โปรดเกล้าฯ พระราช ทาน พระ สุพรรณบัตร กับ ภาณ ทอง คำ เต้า น้ำ ทอง คำ กะโถน ทอง คำ เครื่อง ยศ ฝาก ออก ไป พระราช ทาน ให้ พระองค์ เจ้า ปฤษฎางค์ ซึ่ง จะ รับ ยศ ใหม่ เป็น ชั้น สูง

ตั้ง ตำแหน่ง พระสังฆ

การ ข้าง พระ พุทธ ดำคณา

๑ สมเด็จพระเจ้า กรุง สยาม พระราช ทาน สัญญา บัติ พระสังฆ ๘ รูป ให้ มี สมณะ ถานันตอน บันดา คักคิ ตาม ราช ประเพณี โปรด ให้ พระสาธุ ศิลาสังวร (กล่อม) วัด พระเชตุพล วิมลมังคลาราม เลื่อน เป็น พระสุวรรณวิมล สิต ที่ พระ ราชฯ คณะ ไป ครอง วัด สุวรรณ ธาราราม กรุง เก้า มี นิตยพัศ รากา เดือน ๓ คำตั้ง โปรด ให้ พระ มหา (พัง) ปาเรียมุตี สาม ประโยก วัด พระเชตุพล วิมลมังคลาราม เป็น พระสาธุศิลา สังวร ที่ พระ ราชฯ คณะ อยู่ วัด พระเชตุพล วิมลมังคลาราม มี นิตยพัศ รากา เดือน ๓ คำตั้ง ถึง โปรด ให้ พระ ปลัด (ขึ้น) วัด พระนาม บัญญัติ เป็น พระครู จันโท ประมคฺณ อยู่ วัด พระนาม บัญญัติ มี นิตยพัศ รากา เดือน ๓ บาท โปรด ให้ พระ ปลัด (คง) วัด พิไชยญาติ การาม เป็น พระ ครู ธีรานุทมนี อยู่ วัด พิไชยญาติ การาม มี นิตยพัศ รากา เดือน ๓ บาท โปรด ให้ พระปลัด (ปาน) วัด ราชภู บูรณะ เป็น พระครู อรรณวริยา พิริศน์ อยู่ วัด ราชภู บูรณะ มี นิตยพัศ รากา เดือน ๓ บาท โปรด ให้ พระ ปลัด (คง) วัด พิไชยญาติ การาม เป็น พระ

การกร เป็น ข้าหลวง ขึ้น ไป อยู่ ณเมือง นคร เชียงใหม่
เปลี่ยน พระยา ราช เสนา ให้ ลง มา รับ ราชการ ณกรุง
เทพ ๑ อย่าง เดิม พระยา ราช เสนา กลับ มา แต่ เมือง
นคร เชียงใหม่ ถึง กรุง เทพ แล้ว แต่ ใน เดือน เจ็ด ปี
มะแม เบญจศก ราชการ ที่ เมือง เชียงใหม่ กับ ชาว ต่าง
ประเทศ นั้น เสนุ่ ไป โดย เรียบ ร้อย เพราะ สมเด็จพระ
เจ้า กรุง สยาม ทรง พระราช ดำริห์ รอบ คอบ หา มี ผู้
เสมอ มิ ได้ โปรดเกล้า ฯ ให้ มี ข้าหลวง ชาว สยาม
ขึ้น ไป กำกับ ราชการ ที่ เมือง นคร เชียงใหม่ จึง เรียบ
ร้อย ด้วย พระราช ดำริห์ สม พระราช ประสงค์ เป็น
เกียรติยศ ใหญ่ ยิ่ง ถ้า ไม่ โปรดเกล้า ฯ ให้ ข้าหลวง
ขึ้น ไป กำกับ เมือง นคร เชียงใหม่ จะ วาง พระราช
หฤทัย ไว้ กับ ชาว ป่า ไม่ ได้ จะ ทำ ให้ เลื่อม
เลียะ พระ เกียรติยศ ด้วย ชาว ไม่ รู้ จัก ขนบ ธรรมเนียม
ราชการ กับ ชาว ต่าง ประเทศ สมเด็จพระเจ้า กรุง สยาม
ทรง พระราช ดำริห์ จัก การ รักษา ทาง พระราช ไมตรี
กับ อังกฤษ ตั้ง นี้ โดย พระราช ปรีชา อัน ประเสริฐ ชาว
ยุโรป ทั้งหลาย ภา กัน สรรเสริญ เป็น อัน มาก

เงิน ภาษี เมือง ภูเก็ต

๑ พระยา ภูเก็ต โดหะ เกษตรา วัช ผู้ว่า ราชการ
เมือง ภูเก็ต ให้ หลวง สวรรณ บันดิฐ กับ หลวง พิทักษ์
สมบัติ กรมการ ถือ หนังสือ บอก แด่ คุณ เงิน ภาษี ผล
ประโยชน์ เมือง ภูเก็ต เข้า มา ส่ง ยัง กรุง เทพ ฯ โดย
สาร เรือ รบ กด ไฟ ชื่อ พิทยัม รณยุทธ เข้า มา กรุง
เทพ ฯ ใน หนังสือ บอก นั้น เป็น ใจ ความ ว่า พระยา
ภูเก็ต โดหะ เกษตรา วัช ได้ จัด เงิน ภาษี ผล ประ
โยชน์ เมือง ภูเก็ต ซึ่ง โปรดเกล้า ฯ ให้ คอเวอเนอ ภูเก็ต
ทำ เป็น ภาษี คอเวอเนอต์ จำนวน ปี มะเมีย จัตวาตก
รวม เป็น เงิน สอง แสน เหยียน คิด เป็น เงิน ตรา ๔๖๐
ซึ่ง สิบสาม ตำลึง บาท สลึง ห้า อัฐ ยังมี เศษ ปลาย
เบ็ย อีก สาม สิบ สาม เบ็ย

๑ การ เปิด ใช้ สาย โทรเลข ๖

๑ เจ้า คุณ กรมท่า ได้ มี หนังสือ ไป ถึง กงซุล ต่าง ๆ
ความ ว่า ตั้ง นี้

๑ เจ้า พระยา ภาณุพงษ์ มหาโกษา ธิบดี ที่ พระคลัง
เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ แจ้ง ความ มา ยัง ท่าน
มีศุขอ

๑ ด้วย สาย โทรเลข ที่ กรุง เทพ ฯ ฝ่าย ตะวันออก นั้น
เจ้า พนักงาน ได้ ทำ เสร็จ แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า
อยู่ หัว มี พระบรม ราชโองการ ให้ สมเด็จพระเจ้า น้อย ยา
เธอ เจ้า ฟ้า ภาณุรังษี สว่าง วงษ กรม หลวง ภาณุพันธุ์

๑ ด้วย ราชการ ใน กรม โทรเลข มี การ
เปิด ใช้ สาย โทรเลข ใน วัน จันทร์ เดือน แผลบ ขึ้น

สิบสอง ค่ำ เวลา สี่ โมง เข้า ถ้า ท่าน มี ความ ประ
สงค์ ที่ จะ ไป ใน ที่ ประชุม การ เปิด สาย โทรเลข ที่
ออฟฟิศ โทรเลข ใน วัน จันทร์ เวลา ๔ โมง เข้า คือ สิบ
โมง อังกฤษ แล้ว สมเด็จพระเจ้า น้อย ยา เธอ เจ้า
ฟ้า ภาณุรังษี สว่าง วงษ กรม หลวง ภาณุพันธุ์
วรเดช จะ มี ความ ยินดี ด้วย

๑ แจ้ง ความ มา ณวัน อาทิตย์ เดือน แผลบ ขึ้น สิบ
เอ็ด ค่ำ ปี มะแม เบญจศก ตรง กับ วัน ที่ สิบห้า เดือน
ยู่ไต คริศ ศักราช ๑๘๘๓

๑ ที่ ว่า การ กรม ไปรษณีย์ แด โทรเลข กรุง เทพ มี
การ ชุมนุม ที่ ออฟฟิศ โทรเลข ณวัน จันทร์ เดือน แผลบ
ขึ้น สิบสอง ค่ำ ปี มะแม เบญจศก ๑๘๘๕

๑ สมเด็จพระเจ้า น้อย ยา เธอ เจ้า ฟ้า ภาณุรังษี สว่าง
วงษ กรม หลวง ภาณุพันธุ์ วรเดช ซึ่ง ดำเนิน ราช
การ กรม ไปรษณีย์ แด โทรเลข กรุง สยาม ได้ มี หนังสือ
ถือนับ หนังสือ เชิญ ท่าน ข้า ราชการ ฝ่าย สยาม แด
ท่าน ต่าง ประเทศ ที่ รู้จัก ชอบ ภาษาบ้าง ตั้ง นี้

๑ ด้วย การ สาย โทรเลข ของ กรุง สยาม ทาง ฝ่าย
ตะวันออก คือ สาย ซึ่ง ทำ ตั้ง แต่ กรุง เทพ ฯ ไป ถึง
เมือง พระ ตะบอง ต่อ กับ สาย ฝ่าย ฝรั่งเศส นั้น บัด นี้
การ สำเร็จ แล้ว

๑ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว มี พระ บรม ราช
โองการ โปรดเกล้า ฯ ให้ เจ้า พนักงาน เปิด สาย โทร
เลข ใช้ การ กำหนด ใน วัน จันทร์ ขึ้น สิบสอง ค่ำ เดือน
แผลบ ปี มะแม เบญจศก ๑๘๘๕ เวลา เข้า ๔ โมง จริง
เป็น เวลา ฤกษ์ ซึ่ง จะ เปิด การ

๑ ถ้า ท่าน มี ความ ยินดี แด ประสงค์ จะ มา เยี่ยม
เยือน การ สาย โทรเลข ใน เวลา นั้น ๖ ชั่วโมง จะ มี
ความ ยินดี ที่ จะ ได้ รับ รอง ท่าน ตาม สมควร ที่ ตัก
สำหรับ ราชการ กรม ไปรษณีย์ แด โทรเลข ปาก คลอง
โอง อ่าง กรุง เทพ ฯ แจ้ง ความ มา ณวัน อาทิตย์ ขึ้น
สิบเอ็ด ค่ำ เดือน แผลบ ปี มะแม เบญจศก ๑๘๘๕

ประกาศ เปิด การ สาย โทรเลข กรุง สยาม

๑ สมเด็จพระเจ้า น้อย ยา เธอ เจ้า ฟ้า ภาณุรังษี
สว่าง วงษ กรม หลวง ภาณุ พันธุ์ วรเดช ซึ่ง ดำเนิน
ราชการ กรม ไปรษณีย์ แด โทรเลข กรุง สยาม

๑ ประกาศ แด่ ท่าน ทั้งหลาย ทั้งปวง บันดา ผู้ ซึ่ง มี
ความ ยินดี ที่ อยาก จะ ทราบ แด่ อยาก จะ ใช้ การ
สาย โทรเลข ให้ ทราบ ทัว กัน ว่า สาย โทรเลข ซึ่ง
พระ บาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว ทรง พระกรุณา โปรด
เกล้า ฯ ให้ เจ้า พนักงาน ทำ ตั้ง แต่ กรุง เทพ มหา นคร
ออกไป ตาม ทิว เมือง ควบ ออก คือ เมือง นคร

๑ ด้วย ราชการ ใน กรม โทรเลข มี การ
เปิด ใช้ สาย โทรเลข ใน วัน จันทร์ เดือน แผลบ ขึ้น

เมือง อัญ ประเทศ เมือง มงคลบุรี เมือง ศรีโสภณ
เมือง พระตะบอง ทศุ ออก ไป ต่อ สาย ฝรั่งเศส ที่
คลอง กะพงปรก ซึ่ง เป็น เขตแดน ฝ่าย สยาม กับ
เมือง เขมร ฝรั่งเศส นั้น บัดนี้ สาย โทรเลข ดำเนิน แล้ว
มี พระบรมราชโองการ ให้ เจ้าพนักงาน ได้ เปิด การ
สาย โทรเลข สายนี้ เพื่อให้ ผู้ซึ่ง มีความ ประสงค์
ทั้งหลาย ทั้งปวง ได้ บอก คำ โทรเลข ไป มา ใน ระหว่าง

สาย ใน พระราชอาณาเขต กรุง สยาม ฤ็ บอก ทศุ
ต่อ ไป เมือง ต่าง ประเทศ ตาม สาย ซึ่ง ต่อ กับ ฝ่าย
ฝรั่งเศส นั้น แล้ว กำหนด จะ ได้ เปิด สาย โทรเลข สาย
นี้ ใช้ การ แต่ ๓ วัน จันทร์ เดือน แผลด ขึ้น สิบ สอง คำ
ปี มะแม เบญจศก ๒๔๕๕ นี้ แล จะ ได้ เปิด ใช้ การ
ตลอด ต่อ ไป ๖

๑ โรง ที่ สำหรับ จะ บอก สาย โทรเลข ไป มา ขึ้น
ต้นนี้ มี ใน กรุง เทพ สอง แห่ง เมือง พระตะบอง
แห่งหนึ่ง ใน กรุง เทพ ๖ นั้น สำคัญ ไหม ที่ ตึก สำ
หรับ เจ้าพนักงาน ไปรษณีย์ แล โทรเลข ริม แม่น้ำ เหนือ
ปาก คลอง โอง อ่าง เป็น โรง ที่ สำหรับ บอก คำโทร
เลข ซึ่ง เป็น ราชการ ทั้งปวง อีก แห่งหนึ่ง ที่ โรง
ภาษี ริม แม่น้ำ ข้างล่าง สำหรับ จำเพาะ บอก คำ
โทรเลข ซึ่ง เป็น การค้าขาย ทั้งปวง ออฟฟิศ โทร
เลข ใน กรุง เทพ ๖ ทั้งสอง แห่งนั้น จะ ได้ เปิด ให้
ผู้ได้ มา บอก คำ โทรเลข ไป มา กำหนด ดังนี้ ๖

๑ เวลา เปิด ออฟฟิศ ตั้งแต่ เวลาเช้า โมง ๑ จน
ถึง เช้า ๕ โมง ครึ่ง เวลาหนึ่ง ตั้งแต่ เวลา บ่าย ๓ โมง
จน ถึง บ่าย ๕ โมง เวลาหนึ่ง แต่ คำ โทรเลข ซึ่ง เป็น
ราชการ ทั้งปวง นั้น ต้อง รับ ทุก เวลา ทั้ง ที่ ตึก ปาก
คลอง โอง อ่าง ทุก ครั้ง ๖

๑ กำหนด ราคา คำ บอก คำ โทรเลข ใน สายนี้ นั้น
ตั้งแต่ กรุง เทพ ๖ ตลอด ทุก หัวเมือง ซึ่ง เป็น พระ
ราชอาณาเขต สยาม ๖

ราคา คำ ละ เฟือง หนึ่ง

๑ ถ้า ท่านทั้งหลาย ทั้งปวง จะ มีความ ประสงค์ ที่
จะใช้ การสาย โทรเลข นี้ จง ได้ มา ยัง ออฟฟิศ ตาม
กำหนด เวลา เปิด นั้น เทอญ ถ้อย ความ เรื่องราว วิช
ข้อ บังคับ เดียด สำหรับ ใน การสาย โทรเลข นี้ จะ
ได้ ตีพิมพ์ มี อยู่ ที่ ออฟฟิศ โทรเลข ทุก แห่ง ถ้า หนึ่ง
ข้อ ข้อ บังคับ การสาย โทรเลข ตีพิมพ์ แล้ว เมื่อใด
ถ้า ผู้ใด อยาก จะทราบ แล จะ ต้อง การหนังสือ นั้น
จะ กำหนด ความ ราคา ให้ สม ความ ปรากฏ ๖

๑ กำหนด ราคา คำ บอก คำ โทรเลข ใน สายนี้ นั้น

๑ กำหนด ราคา คำ บอก คำ โทรเลข ใน สายนี้ นั้น

ชาว อ้าย อ่า มหา มถตรี ออก จาก ทุก
๑ ๓ วัน พุทธศักราช ๒๔๕๕ เดือน เดือน สิบ คำ ปี มะแม
เบญจศก สมเด็จ พระเจ้า กรุง สยาม ทรง พระมหา
กรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชา นุญาต
ให้ เจ้าพนักงาน กรม พระนครบาล ถอด อ้าย อ่า มหา
มถตรี ซึ่ง ค้าง รับ พระราชอาญา จำขู่ ใน ทุก ๓ ปี
นั้น โปรด ฯ ให้ ออก จาก ทุก พัน โทษ ๖

ข่าว ประหารชีวิตคนโทษ

๑ อ้าย จัน อายุ ๒๑ ปี บ้าน อยู่ บางระมาศ แขวง กรุง
เทพ ๖ อ้าย จัน พัน นาย เกิด ตาย กับ อ้าย ผ่อง บัณ
อยู่ วัด ไซ ได้ บางโคต ลง ไป แขวง กรุง เทพ เป็น บ่าว
พระยา สุรินทร์ อ้าย ผ่อง พัน นาย จี ตาย อ้าย จัน
แล อ้าย ผ่อง สอง คนนี้ เป็น ผู้ร้ายฆ่า คนตาย มี โทษ
ผิดกฎหมาย ล่วง พระราชอาญา ถูกขณ ณะศาล ทดวง
พฤกษา ได้ บทว่า อ้าย จัน อ้าย ผ่อง พัน นาย ร้าย มะ
หันทโทษ ต้อง รับ ราช บำทรว แล้ว ต้อง ลง พระราช
อาญา เขียน คน ละ ๓ ยก ๕๐ ที่ แล้ว ประหารชีวิต
ตัด ศีรษะ เสียบ ได้ อยุ่ ให้ พล เมือง เขา เขียง อยุ่
ต่อ ไป ครั้น ๓ วัน อังคาร เดือน เดือน ขึ้น เดือน คำ ปี มะ
แม เบญจศก เจ้าพนักงาน กรม พระนครบาล ได้ ภา
ท้ว อ้าย จัน อ้าย ผ่อง ผู้ร้าย มะหันทโทษ ลง พระราช
อาญา เขียน คน ละ ๕๐ ที่ ที่ นำ หับเศษ ครั้น เวลา บ่าย
เจ้าพนักงาน ต่าง ๖ หลาย กรม กำกับ กัน ภา ท้ว อ้าย
จัน อ้าย ผ่อง ไป ประหารชีวิตที่ วัด พลับพลาไชย ๖

๑ ข่าว โทรเลข นอก ๖

ประเทศ จีน แล ประเทศ ฝรั่งเศส

๑ กรุง ดันตัน วัน เสาร์ เดือน เดือน สิบ คำ ราช
ทูต จีน คือ มากวี่ค ตะเซง รับ ข่าว เติลเศรม ว่า มอง
เซอ ตริ๊ก ราชทูต ฝรั่งเศส ที่ เมือง จีน ได้ กระทำ การ
อวยบ ข้ำ ต่อ เสนาบดี จีน คือ ดิยงจาง จึง ได้ หัก มิ
ได้ มี ราชการ ต่อ กัน ๖

โรค ลง ราก ใน ประเทศ อียิปต์

๑ กรุง ดันตัน วัน อาทิตย เดือน เดือน สิบ คำ
โรค ร้าย นั้น ยัง เป็น กำลัง กำเริบ อยู่ หา ได้ รอย น้อย
ลง ไม่ ประเทศ สเปน อิตาลี ออสเตรเลีย เคอร์ก็
แล ศรีศ ประเทศเหล่านี้ ซึ่ง กำบั้น ไว้ พดาง ตาม
พิภค ซึ่ง ของ เขา เพราะ กลัวโรค นั้น ๖

ประเทศ จีน แล ฝรั่งเศส

๑ มีความ แจ้ง ออก หา เป็น ข่าว ราชการ เต็ม ไม่
ว่า พวก รุเซีย ไม่ ภายใจ ที่ จะ เป็น พวก กลาง ช่วย
พวก พวก จีน แล พวก ฝรั่งเศส ๖

๑ กรุง ดันตัน วัน จันทร์ เดือน เดือน สิบ คำ

เกาะ มะตะแคชคาร

● กรุง ลันตัน วัน อังคาร เดือน แปร ขึ้น สิบสาม ค่ำ
ใน ที่ ปฤกษา ราชการ ฝรั่งเศส คือ แซมเบอ ฮอฟ เดะ
ปติ มองเซอ จากเมต ตากู ได้ ว่า ถ้า อัครมนตรี ฝรั่งเศส
ได้ กระทำ การ ผิด หลง เมื่อ ที่ ซึ่ง เขา ตระมาตัว ได้
แล้ว นั้น คอเวินแมนต์ ฝรั่งเศส ก็ จะ ไม่ เห็น ข้ำ คง
กระทำ ตาม ยุติธรรม ใน การ ราย นั้น ๖๖

อียิปต์

● กรุง ลันตัน วัน พนม เดือน แปร ขึ้น สิบสี่ ค่ำ ไรศ
ตง ราก นั้น มาก ขึ้น ใน เมือง ไกอโร ๖๖

ฝรั่งเศส

● มองเซอ ดีโซ ราชทูต ฝรั่งเศส ที่ เมือง ลันตัน ตา
เล็ก ราชการ แล้ว เพราะ ไม่ สบาย มองเซอ จะตั้งต้น
รับ ราชการ ต่อ แทน แล้ว ๖๖

● กรุง ลันตัน วัน พฤหัสบดี เดือน แปร ขึ้น สิบห้า ค่ำ
หนังสือ จดหมาย เหตุ ที่ กรุง ลันตัน ชม สรรเสริญ การ
ตั้ง มองเซอ จะตั้งต้น เปน ราชทูต ประจำ อยู่ กรุง ลันตัน
เขา เห็น ว่า เปน การ ประจำ ว่า คง มี ความ อธิษณา
โดย เรียบ ร้อย ดี ต่อ กัน ทั้งสอง ฝ่าย ๖๖

อียิปต์

● กรุง ลันตัน วัน ศุกร เดือน แปร แรม ค่ำ หนึ่ง วัน
นี้ คน ล้ม ตาย เพราะ ไรศ ตง ราก นั้น ที่ เมือง ไกอโร
ถึง ๖๘ คน ๖๖

● กรุง ลันตัน วัน เสาร์ เดือน แปร แรม สอง ค่ำ คน
ล้ม ตาย เพราะ ไรศ ตง ราก ที่ เมือง ไกอโร วัน นี้
ถึง ๑๕๐ คน กองทัพ อังคริช เรยแมนต์ ๕๒ แล ส่วน
คัด ตอน แต่ เรยแมนต์ ที่ ๖๐ ที่ บัด นี้ อยู่ ที่ เมือง ไกอโร
มี ค่ำ ตั้ง ให้ ขยาย ไป อยู่ ที่ เมือง ซุเอซ ๖๖

ประเทศ ออรัม

● กรุง ลันตัน วัน อาทิตย์ เดือน แปร แรม สาม ค่ำ
ใน ที่ ชุมชุม ราชการ ฝรั่งเศส ที่ เรียกว่า เซเนต เสนา
บดี ผู้ว่า การ ต่าง ประเทศ ได้ ว่า ถ้า ประเทศ หนึ่ง
ปรเทศ ได้ จะ ช่วย ช่วย ส่ง เครื่อง สัตวา อาวุธ คิน ปืน
แก่ พวก ออรัม คง ตั้ง กำปั่น รบ แล พล รบ บัด ทาง
เมือง บดอกเฮด ไว้ มิ ให้ ส่ง ของ ถึง ได้ ๖๖

อียิปต์

● กรุง ลันตัน วัน จันทร์ เดือน แปร แรม สี่ ค่ำ วันวัน
อาทิตย์ คน ตาย ด้วย ไรศ ตง ราก ที่ เมือง ไกอโร ถึง ๑๗๑
คน ตำบล ที่ ไรศ ชุก หุม นัก ได้ เสวย โหม้ เสีย แล้ว ๖๖

คลอง ตัด ซุเอซ

● กรุง ลันตัน วัน อังคาร เดือน แปร แรม ห้า ค่ำ มีศ
การ อังคริช คือ เสวยชอห์ กอมบะฮ์ วา ด้วย สญญา
๖๖

ซึ่ง คอเวินแมนต์ ได้ ทำ ไว้ เพื่อ จะ ได้ ทำ คลอง ตัด
ตรง ตาม ถาด กับ คลอง เดิม นั้น ๖๖

● มองเซอ ตะ เกเคปซ์ ได้ เขียน หนังสือ แจ้ง ความ
ว่า พวก ที่ เรียกว่า แกนดั้ กอมบะฮ์ บัด นี้ พร้อม
ที่ จะ ขุด ทำ คลอง ที่ สอง นั้น ได้ ด้วย กำลัง เขา เอง
ไม่ต้อง อาศัยราย ผู้อื่น ๖๖

ข่าว นอก

น้ำท่วม

● ที่ ประเทศ อินเดีย แล ประเทศ ยูไรเอต ประเทศ อเมริ
กา เกิด น้ำท่วม หลาย แห่ง ตะพาน แล ทาง รถ ไฟ
พัง เสีย หลาย แห่ง จน ต้อง เลิก ไป พดาง เดิน ไม่ ได้
คน ตาย บ้าง ของ เสีย เปน อัน มาก ด้วย ๖๖

เกาะ ยาวา

● มี ข่าว ว่า ที่ เกาะ นี้ เกิด คราว กันดาน เข้า น้อย
บาง ที่ น้ำท่วม ที่ ประเทศ อินเดีย จะ กระทำ ให้ เกิด
คราว ยาก กันดาน เข้า น้อย ด้วย ๖๖

เมือง กัดกัตตะ

● ณะเดือน ช้าย ที่ เมือง นี้ จะมี อินเคอ นาเชอนอด
เอชชะฮิบีเชอน ใหญ่ จะ ให้ ปรากฏ แก่ คน ทัว โลกย
ของ ต่าง ๆ ที่ เกิด ที่ มี ที่ เคย ทำ ใน ประเทศ อินเดีย
นั้น ๖๖

การ คัก ข้อ มือ

● คัก ข้อ มือ ๗๗ รับ หนังสือ พิมพ์คัม คัก ก็ เปน
กำลัง แก่ ราชการ แผ่นดิน บ้าน เมือง มี คุณ อยู่ หลาย
อย่าง หลาย ประการ จะ ได้ รับ ราชการ ของ ตัว ให้
เต็ม กำลัง ใน ทาง ราชการ เปน การ แน่ ว่า มี เจ้า
หม่ม มุลนาย ของ ตัว มี พระบรม ราชโองการ ดำรัส
สั่ง ให้ เกณฑ์ เจ้า นาย ของ ตัว เจ้า หม่ม มุลนาย นั้น
จะ ได้ เรียก ชื่อ ตาม บัญชี ให้ มา รับ ราชการ ส่นอง
พระเดช พระคุณ เจ้า อยู่ หัว จะ ได้ ทำนุ บำรุง พระ นคร
ไพร่ พ้า ประชากร ใน ขอบ เขต ขันชาเสมา มณฑล
ทุก ตำบล ให้ วัฒนา การ เจริญ ขึ้น เปน ที่ ยิง ส่ง
งาม ตาม การ กุศล เสนอบดี ไม่ มี ความ ลมุนา ไม่ ได้
ทำนุ บำรุง เลี้ยง ไพร่ พล ตาม ขาติ ตาม วงษ ตาม
ความ ดี แล ขัว ให้ มี ศุข ตาม ควร ไพร่ พล ทั้งหลาย
ก็ จะ เหนื่อยหน่าย ไม่ ภักดี โดย ความ กะตัญญู ก็ จะ
มิ ไป อาศัยราย ที่ ชุม ชื่น โดย ทาง อื่น ที่ เปน ศุข คอ
เวินแมนต์ ต้อง มี เงิน สำหรับ จำหน่าย ใช้ ใน ราชการ
แต่ ต้อง มี คน สำหรับ รักษา ไพร่ พ้า พล เมือง ให้ อยู่
เปน ศุข ให้ ทำ มา หา คิน โดย สะดวก อย่า ให้ ผู้ร้าย
มา เบียด เบยพ รมแหง ลัก เอา เงิน ทอง เข้า ของ
ใน อังกร โยธาณ เมื่อ พม่า มอญ ฝ่าย เหนือ ด้วย ศ
อัคริกลาย ได้ เคย มา เบียด เบยพ ยาน เมือง ๖๖

๑ จดหมาย เหตุ สยาม ไสย

๑ เจ้า ของ หนังสือ สยาม ไสย มี ความ ปราศณา จะ ให้ ออก สอง อย่าง อย่าง หนึ่ง จะ ให้ ออก ทุก วัน เว้น แต่ วัน อาทิตย์ อีก อย่าง หนึ่ง ให้ ออก เจ็ด วัน ครั้ง หนึ่ง เสมอ มี ให้ ซาก เมื่อ คน ทั้ง ปวง คง ใจ ซื่อ เป็น อัน มาก คง สำ เร็จ การ คง ได้ อ่าน หนังสือ จดหมาย เหตุ ราคา ถูก ๆ ด้วย แต่ บัด นี้ จะ ออก จดหมาย เหตุ สยาม ไสย นี้ เดือน ละ สอง ครั้ง ไป ก่อน

๑ สยาม ไสย ที่ จะ ออก พลาจ เดือน ละ ๒ ทน นั้น จะ ขาย ปลีก ฉบับ ละ สลึง

๑ ถ้า รับ เขา ตลอด ปี แล้ว ใช้ เงิน ล่วง นำ ราคา ปี ละ สาม บาท คือ ยี่ สิบ สลึง

๑ คำ บอก ถึง ห้าง ขาย ของ การ เลี้ยง แล ของ ซึ่ง จะ ขาย นั้น บอก ความ ของ คน ซึ่ง จะ หา การ แจง ความ ต้อง การ ของ ตัว จะ คิด เอา บันทัด ละ สลึง คราว แรก ถ้า ซ้ำ จะ คิด เอา บันทัด ละ สอง ถ้า จะ ลง ความ ถึง ปี จะ คิด ราคา อย่าง หนึ่ง แล้ว แต่ จะ ตก ลง กัน

๑ ถ้า คน จะ เข้า กัน ซื่อ ถึง ทก ฉบับ จะ คิด เอา แต่ คำ ทำ ฉบับ คือ จะ ยก ให้ หนึ่ง ใน ทก

๑ จดหมาย เหตุ นี้ เจ้า ของ จะ ส่ง แต่ เพียง เป็น แห่ง ๆ ผู้ซื้อ ต้อง ไป รับ ใน ตำบล ต่าง ๆ ซึ่ง จะ หมาย ไว้ นั้น

๑ ที่ บ้านแม่เปรมที่ วัด เกาะ แห่ง

๑ ที่ แพ นาย เทพ ตรง ซ้ำม ปาก คลอง บางหลวง แห่ง หนึ่ง

๑ ที่ โรงพิมพ์ บาง คอแหลม แห่ง

๑ จะ ส่ง ทาง ไปรษณีย์ ถึง บ้าน ถ้า บ้าน ใด ไม่ ระบุ ทาง ไปรษณีย์ มี แต่ ผู้ซื้อ หนังสือ นี้ ต้อง เสีย เงิน ค่า

หนังสือ ค่า ไปรษณีย์ เสริจ ก่อน จึง จะ ส่ง ทาง นั้น ได้ แต่ ต้อง บอก ชื่อ ตำบล บ้าน ถนน แล คลอง นัมเบอ ที่ อยู่ นั้น ให้ แน่ ด้วย

๑ เพราะ คน ที่ ซื้อ อ่าน นั้น มาก เจ้า ของ รับ ส่ง ทุก แห่ง ไม่ ได้ จะ ส่ง เป็น แห่ง ๆ ไป พลาจ ให้ ผู้ซื้อ นั้น ไป รับ ทุก คราว ออก ณ ตำบล อัน อยู่ ใกล้ เคียง บ้าน ผู้ซื้อ นั้น เกิด หนังสือ นี้ จะ ออก วัน พุธ แรก ทั้ง ซ้าง ซั้น ซ้าง แรม ทุก เดือน เมื่อ จัด ส่ง ถึง ตำบล อื่น แล้ว จะ บอก ให้ รับ ด้วย

๑ หนังสือ ต่าง ๆ อัน มี ขาย

๑ มี หนังสือ เป็น เรื่อง พระเชษฐาเสนา

๑ หนังสือ ต่าง ๆ สำหรับสอนเด็ก ให้อ่านหนังสือไทย แต่หนังสืออังกฤษ ออก มีหนังสือสำหรับสอนวิชา คณิตศาสตร์สอนให้รู้ถึงตำราทาง แต่ มีหนังสือสำหรับสอนใจ ให้รู้ขอบ ขวรมเนียม จะได้เป็นคนเรียบร้อย แต่จะได้เป็นคนแต่งหนังสือ เป็น เรื่องราวเป็น บทกลอน หนังสืออ่าน เล่นก็มีมากหลาย อย่าง หนังสือ ต่าง ๆ นั้น คือ

๑ กชกกา ปดมกกาไท กากับ สุนทร แต่ นกยาง กากิคำฉันท์ แด คำกลอน กฤษณาตอนน้อง ชนท วิภังคินิคำราชาถกดีด พระกริชวงษ ทามมัทธาย แดตามโยฮัน เป็นเรื่อง ในพระกำภีร์พระเชษฐาเสนา จันทะ ไครบ ดินคามาณี พระยาฉัตรัน รุยถึง คำราชาถก คำภา คณิต อย่างใหม่ กิพสังวาด นิราศเกาะ งาน นิราศเมืองแกลง นิราศ ไคบรา นิราศอดาง นิราศรม คลองค นิราศวัดเจ้าตัว นิราศเมือง นิราศพระเตนกงรัง นิราศทวารวดี

นิราศนรินทร์ นิราศพระบาท นิราศ พระปดม นิราศเมืองเพชร นิราศ อีเหนากับนิราศภูเขาทอง นกกระ จาบ เบญจมาศทอง ปดมมาตา อัง กฤษ บูชาแด วิศิขนาในตำนานแท้ จริง เพ็ชมงกุฎ พระอโยภมณี พระ ตมก ราชาธิราช มงกตปิณี แปลเป็น สุภาสิต ตอนหญิง มายา สัตว์ ด้ายณวงษ สวัสดิ์รักษา มัญญิตีพระ ร่วง ภาตต์ตอนน้อง ดักษณ ภรรยา เจ็ดสถาน กฤษณา ตอนน้อง ดักษณ บุตร ตามสถาน วงษสุวรรณ์ เดภา กือ รุณข้าง รุณแผน สิงห์ไกรภพ สังข ทอง กือเจ้าเงาะ สิบสอง เหลี่ยม สุภาสิตต่าง ๆ คือ โถกนิคย รวง รุ มงกตปิณีแปล สุภาสิต ตอนหญิง แม่ ม่าย ตอนตุก สุภาสิต ตอนเด็ก สุภาสิตพระร่วง สุภาสิตโกลง ตมก จะ หักอังกฤษ อุนรุก อีเหนา รามเกียรติ

๑ หนังสือภาษาสยามต่าง ๆ มี ขายที่โรงพิมพ์บางคอแหลมนี้ เมื่อ ขายปลีก มีราคาตีพิมพ์ในหนังสือ ทุกๆเล่ม ขวรมเนียมนั้น คือว่า ถ้า ตมกไทเล่ม ๑ เป็น อักษรพิมพ์เล็ก กิกเอา ราคาเล่มละสลึง ถ้ารวม สลึง เล่มใบปกอ่อนเล่มละบาท ถ้า เป็น อักษรพิมพ์ใหญ่ กิกเอา ราคาเล่มละ สลึงเพื่อ ถ้ารวม สลึงเล่มใบปกอ่อน เล่มละหกสลึง ถ้าใบปกแข็ง กิก ราคาใบปกอีกเล่มละบาท ถ้าทำน ทั้งหลาย จะ ซื้อหนังสือ ที่ ละมาก ๆ งามทุกเรื่องที่มีในโรงพิมพ์ ถ้า ถูกคำ อานิช จะซื้อที่ ละมาก ๆ ถ้า รับจะคง โรง ขายหนังสือ จะ ตก ราคา ร้อยยี่สิบบาทจะ กิกเอา รับ บาท ถ้าไม่ถึงเพียง นี้ จะ จัก ว่าซื้อ ปลีกกัน ก็คง ขายตาม ราคา ปลีกอัน บอกไว้ในหนังสือทุก ๆ เล่ม นั้นแล้ว ถ้าจะมาซื้อหนังสือ ที่ โรงพิมพ์นี้ ต้องให้เงินสด ขาด เงินได้ คงเห็นไปเป็นอันยาก